

jeg vel fortsætte, men De komme til at give mig noget mere for det, og det er formentlig ikke Meningen her at indsmugle en Lønreform. *Eller ogsaa* fandt man virkelig i Kommunen en Mand, som man, naar Læreren vilde være fri, kunde benytte, og fik saa maaske Kirkesangen udført paa en Maade, som hverken Stedet eller Gudstjenesten var tjent med. Jeg hilser derfor med Tilfredshed, at Kultusministeren har opretholdt denne Forbindelse i dette Tilfælde.

Bestemmelsen om, at Organister kunne opsigte deres Stilling, ser jeg med nogen Betænkelighed paa. Jeg ved meget vel, at der omkring i Hjemmene nu ret hyppigt findes Klaver, men jeg tror, at der fordres noget mere til at spille Orgel i Kirken end til at sidde og klimpre paa et Klaver i en Stue. Ogsaa her maa jeg minde om, at man fra Lovgivningsmagts Side har skænket denne Sag Opmærksomhed; der afholdes som bekendt med Statsstøtte Kursus i Orgelspil; det er mig endvidere bekendt, at disse Kursus skulle være slupne igennem den Skærild, som hedder Sparekommissionen. Heri synes jeg, der ligger en Anerkendelse af, at den paagældende Gerning ikke kan udføres af hvem som helst. Jeg vil ogsaa erindre om, at der i de senere Aar med ret store Ofre fra Befolkningens Side er anskaffet Orgler ved de fleste af vore Landsbykirker. Det synes mig derfor ubilligt, at man nu vil gøre det vanskeligt at faa disse Orgler betjente. Jeg vil i øvrigt sige om dette Forhold mellem Lærer, Præst og Kirke, at naar der fra en vis Side udtales stærke Ønsker om at faa Læreren frigjort fra Forholdet til Kirken, tror jeg, disse Ønsker bunde dybere end i dette at fritage Læreren for en Bestilling, som i og for sig ikke er ulønnet, og angaaende dette dybere, det bunder i, er jeg ganske uenig med de paagældende. Det er jo dog saa, at de, som i Lærerkredse stærkest raabe op om at blive fri for Præstens Tilsyn og for Forholdet til Kirken, netop ere dem, der i Forvejen ere fri derfor, nemlig Købstadlærerne. Jeg tror derfor, at dette Spørgsmaal slet ikke er brændende, hverken i Lærerkredse paa Landet eller i Befolkningen, ud over det, der er foreslaaet i det foreliggende Lovforslag. Jeg har nu vel nævnt de fleste af de

nye Principper og nye Ting, der findes i Lovforslaget, og jeg har nævnt forskellige Punkter, hvori det adskiller sig fra Kommissionsforslaget. Jeg skal endnu kun nævne den Forskel, der er mellem dette Lovforslag og Kommissionsforslaget med Hensyn til Lægetilsynet. Her er jeg ganske enig med det store Mindretal paa 9 Medlemmer i Kommissionen, der udtaler, at et saadant obligatorisk Tilsyn vilde skabe en vis berettiget Uvillie, som ikke vilde blive mindre ved Bestemmelsen om, at de Forældre, der have Raad til at betynde Lægeattester, kunne slippe for at lade deres Børn undersøge paa Skolen. Jeg er ganske enig med dette Mindretal, naar det siger, at flere Tvangsforanstaltninger end højst nødvendigt ikke fremme det gode Forhold mellem Hjem og Skole. Jeg tror, at man i al Almindelighed skal være ret varsom med at gribe ind i Forholdet mellem Forældre og Børn; jeg tror navnlig, man skal være varsom med at forflygtige eller gribe ind i det Ansvar, som Forældrene rettelig bør have og rettelig bør føle overfor deres Børn. Derfor synes jeg, at Lovforslaget ogsaa paa dette Omraade tilfredsstiller mig, fordi man har udeladt disse Bestemmelser om Lægetilsynet.

Jeg vil ikke sige, at det foreliggende Lovforslag indeholder noget epokegørende eller nogle radikale nye Principper; men jeg tror, at det indeholder adskillige Fremskridt og indeholder netop det, der paa de forskellige Omraader nu for Tiden er Brug for. Jeg tror derfor, det meget vel kan være et brugeligt Forhandlingsgrundlag, og jeg tror ogsaa, at det i det væsentligste gennemført, som det er forelagt, vil betyde saadanne Fremskridt, at det vil byde bedre Vilkaar for Skolen og for de Mænd og Kvinder, som udføre Skolens Gerning. Dermed skal jeg anbefale Lovforslaget til Tingets Velvillie.

K. M. Klausen: Det store danske Skolemøde, som blev afholdt i København i 1907, samlede sine Deltagere om følgende tre Hovedkrav: En Lønningslov, en forbedret Læreruddannelse og et tidsvarende Tilsyn med Skolen. Det første af disse Krav, Lønningsloven, er opfyldt. Det andet Krav, en forbedret Læreruddannelse, er forsøgt opfyldt, idet Kultus-